

Meriterad lärare, excellenta lärare och pedagogisk akademi

Bakgrund

Medicinska fakulteten beslutade 2008 att inrätta en pedagogisk akademi. Genom denna skulle det pedagogiska uppdraget för fakultetens lärare tydliggöras, den pedagogiska verksamheten bli mer utåtriktad, speciellt förtjänstfulla lärare uppmärksammas och deras erfarenheter och kunskaper tas tillvara för fakultetens pedagogiska utveckling. Efter några år uppkom skäl att se över både process och kriterier för antagning till akademien.

I USA finns ett flertal pedagogiska akademier med medicinsk inriktning (Cooke et al. 2003, Irby et al. 2004, Thibault et al. 2003). Den äldsta startade 1990 men de flesta har startat 2000 eller senare. Alla har som främsta uppgift att stärka utbildningen och utbildningens roll i lärarnas karriär, men metoderna varierar. Kraven på medlemskap varierar liksom antalet medlemmar och budgetramar. De flesta universitet med akademier rapporterar att institutionerna är positiva och att intresset bland lärarna stort. Akademiemedlemmarna har kunnat hjälpa lärare med stöd och råd i karriären, medlemmar har fått snabbare befordran eftersom deras pedagogiska meriter varit väl sammanställda och noggrant bedömda. Pedagogisk forskning och publicering har ökat.

Pedagogiska akademier finns inom Lunds universitet vid [LTH](#) sedan 2001, vid [Naturvetenskapliga fakulteten](#) sedan 2003 och vid [Samhällsvetenskapliga fakulteten](#) sedan 2011.

Medicinska fakulteten har inför ansökningen 2024 skrivit om kriterierna och omfattar nu två nivåer:

- Meriterad lärare - lärare som visat utmärkt förmåga att skapa goda förutsättningar för studenternas lärande på kurs eller programnivå. Titeln meriterad lärare innebär ett i Medicinska fakultetens pedagogiska akademi men inte en automatisk löneförhöjning. Det kan dock användas för att visa på pedagogisk utveckling i samband med lönerevision.
- Excellent lärare - lärare som därutöver visat utmärkt förmåga till samverkan, utveckling och spridande av pedagogisk kompetens till en bredare publik. De ska visa på en långvarig utveckling och vetenskapligt förhållningssätt. Titeln Excellent lärare innebär också ett medlemskap i Medicinska fakultetens pedagogiska akademi samt en löneförhöjning (STYR 2014/1200)

Syfte

Det övergripande syftet med att antas till den pedagogiska akademien är att öka kvaliteten i medicinska fakultetens utbildningar och att utveckla bedömningen av pedagogisk skicklighet vid fakulteten.

Medicinska fakultetens pedagogiska akademi syftar till att:

- uppmärksamma lärare som gjort betydande insatser med hög kvalitet i fakultetens utbildningar,
- sprida goda exempel,
- främja pedagogisk utveckling som stödjer studenternas lärande,
- bidra till ökad öppenhet kring lärargärningen,
- uppmärksamma goda lärmiljöer vid fakulteten,
- främja utbildningens ställning inom fakulteten,
- öka kompetensen att sammanställa och bedöma pedagogiska meriter inom fakulteten.

Den pedagogiska akademien kan bidra till att skapa nätverk för att underlätta för antagna lärare att fortsätta sitt utvecklingsarbete. Meriterad eller excellenta lärare har visat kvalifikationer som gör dem lämpliga för olika förtroende- och ledningsuppdrag inom fakultetens utbildningsorganisation.

Utformning

Antalet ledamöter i den pedagogiska akademien är inte begränsat; varje lärare som uppnår de kriterier som uppställts kan antas. De lärare som antas till pedagogiska akademien erhåller titeln Meriterad lärare eller Excellent lärare (Excellent Teaching Practitioner, ETP). De som utses till Excellenta lärare får också en löneförhöjning som motsvarar den som fås för docentur. Det är dekanus som antar ledamöter efter beredning i ETP-kommittén.

Lärare med hög grad av pedagogisk skicklighet, bred erfarenhet inom utbildning och stort intresse för pedagogisk utveckling kan ansöka om att bli utsedda till meriterade eller excellenta lärare. Läraren skall ha en definierad och långsiktig anknytning till Medicinska fakulteten, till exempel genom en tillsvidareanställning eventuellt i kombination med tjänst inom Region Skåne, samt ha visat djupt engagemang i fakultetens utbildningsverksamhet över en längre tidsperiod. Det innebär att den pedagogiska skickligheten inte kan uppnås enbart genom arbete vid annat lärosäte.

För att kunna utses till meriterad eller excellent lärare ska den sökande dessutom ha en forskningskompetens som motsvarar licentiat- eller doktorsexamen. Doktorander kan således inte söka till den pedagogiska akademien.

Kriterier

På hemsidan: <https://www.intramed.lu.se/undervisa-och-handleda/pedagogisk-akademi> går det att ladda ner ett dokument ” Kriterier och indikatorer avseende meriterad lärare respektive excellent lärare (Excellent Teaching Practitioner (ETP))”

som utvecklar kriterierna och dess indikatorer. Det finns också en lista på vanliga fallgropar. I korthet bedöms ansökningarna efter följande kriterier:

1. Ett förhållningssätt som utgår ifrån och främjar studenternas lärande och speglar pedagogisk skicklighet och kollegialitet
2. Helhetssyn i förhållande till studenter, utbildning och omvärld
3. Pedagogiskt ledarskap utanför det lokala arbetslaget
4. En kontinuerlig och långvarig utveckling av den egna pedagogiska kompetensen baserad i ett vetenskapligt förhållningssätt i förhållande till sin pedagogiska verksamhet

För att bli utsedd till Meriterad lärare behöver kriterium ett och två vara uppfyllda och för Excellent lärare samtliga fyra.

Ansökan

Den sökande ska i sin pedagogiska portfölj redovisa exempel som gör det möjligt att göra en bedömning mot kriterierna. För att bli utsedd måste den sökande ha visat exempel på hög kompetens och kvalitet inom samtliga kriterier.

Ansökningsbrev

Varje ansökan måste inledas med ett signerat ansökningsbrev i vilket det ska framgå vem som söker och om ansökan gäller meriterad lärare eller excellent lärare. Om man ansöker om att bli excellent lärare och ansökan inte uppfyller kriterium 3 och/eller 4 erbjuds sökande att bli utsedd till meriterad lärare.

Pedagogisk självvärdering/portfölj

Den pedagogiska självvärderingen används för att styrka pedagogisk skicklighet. Den pedagogiska skicklighet som krävs för att bli utsedd till meriterad eller excellent lärare har definierats som ett antal kriterier. Dessa kriterier kommer att användas vid bedömningen. Den sökande ska alltså i självvärderingen visa exempel som anser styrker skickligheten inom respektive kriterium. Här svarar den sökande på frågor om hur han/hon gjort i sin undervisning, varför han/hon gjort just så och vilka resultat det fick. Det viktigaste i den pedagogiska självvärderingen är den reflekterande texten. Texten ska vara tydligt strukturerad, t ex genom att följa utveckling som lärare över tid, olika undervisningserfarenheter eller kriterierna för akademien. Alla påståenden i texten bör styrkas genom belegg och de viktigaste bör skickas med som bilagor. Den pedagogiska praktiken och dess utveckling ska stå i centrum. Referenser till litteratur, kurser och/eller kollegiala diskussioner som har fungerat som inspiration kan gärna ingå. Personliga uppfattningar som relaterar till observationer från praktik kan användas. Det är väsentligt att den pedagogiska praktiken har ett tydligt samband med den pedagogiska grundsyn som den sökande presenterat.

Om sökande redan är meriterad lärare och ansöker om att bli utsedd till excellent lärare måste en fullständig portfölj lämnas in.

Pedagogiskt CV

Den sökandes CV ska vara sammanställt så att bedömarna kan bilda sig en uppfattning av den pedagogiska erfarenhetens omfattning och bredd. I sitt CV svarar den sökande på frågan vad han/hon gjort i sin undervisning. Om den sökande har mycket omfattande erfarenhet bör inte allt redovisas i detalj. Meritförteckningen kan gärna styrkas av en person som är bekant med förhållandena eller med intyg, men belägg för allt i meritförteckningen är inte nödvändigt.

CV ska också innehålla uppgifter om att sökande har en licentiat- eller doktorsexamen samt omfattning och namn på formell högskolepedagogisk utbildning.

Tillstyrkan från prefekt

Till ansökan ska bifogas en tillstyrkan från prefekten vid den institution där den sökande läraren är anställd. Om den sökande själv har detta uppdrag är det dekan som tillstyrker ansökan. För ansökan till meriterad lärare krävs inte detta.

Bilagor

Underlag som kan användas som evidens för olika påståenden kan vara kursplaner, kursvärderingar, olika uttalanden av kollegor eller studenter, intyg, studiehandledningar, undervisningsplanering, tentamensuppgifter, feedback till studenter, seminariebidrag, konferensbidrag eller egna artiklar mm. Detta ska bara ses som exempel, det kan finnas mycket mer. Det är också möjligt att hänvisa till referenspersoner. Ansökan bör inte innehålla fler än 10 bilagor, ett urval av det som är mest väsentligt för att styrka kompetensen ska göras. Endast en mindre del av bilagorna får utgöras av kursvärderingar.

Intervju

Som en del av bedömningsprocessen kallas den sökande läraren till intervju med delar av bedömargruppen. Läraren ges här möjlighet att muntligen fördjupa och utveckla de teman och exempel som anges i den pedagogiska portföljen. Av särskilt intresse är att den intervjuade läraren stärker bilden av att pedagogisk filosofi och pedagogisk praktik utgör en integrerad helhet. Sökande kan anmodas inkomma med fler underlag inför intervjun om bedömargruppen anser det nödvändigt för att kunna göra en fullständig bedömning.

Bedömning och beslut om antagning

ETP-nämnd

ETP-nämnd består av prodekanus eller den vicedekanus som har ansvar för utbildning (ordf.), tre lärarrepresentanter och två studentrepresentanter. Lärarrepresentanterna utses av fakultetsstyrelsen och studentrepresentanterna av studentkåren. Nämnden har övergripande ansvar för bedömningsprocessen, utser lärarrepresentanter och extern pedagogisk sakkunnig till bedömargruppen, bereder ansökningar om meriterad eller excellent lärare och förbereder ärenden för beslut. Beslut om meriterad eller excellent lärare fattas av dekanus.

Bedömargrupp

Bedömargruppen består av lärare som är utsedda till excellent lärare (ETP) och som genomgått särskild utbildning i bedömning. Två studeranderepresentanter som utses av studentkåren ingår också. Även dessa ska ha genomgått särskild utbildning. I gruppen ingår också en extern pedagogisk sakkunnig.

Utbildning av bedömare

Samtliga lärar- och studeranderepresentanter som ingår i bedömargruppen ska ha genomgått utbildning för sitt uppdrag. Denna utbildning ges av AHU (eller motsvarande). Kan inte AHU genomföra utbildningen inom rimlig tid kan den genomföras av MedCUL.

Besked till sökande

Innan en ansökan genomgår full bedömning görs en första granskning av om ansökan är uppställd enligt instruktionerna. Vid betydande avvikelser kan ansökan lämnas utan bedömning och den sökande får återkomma vid nästa tillfälle. Alla sökande får ett skriftligt utlåtande. De som inte erhåller meriterad eller excellent lärare kan återkomma och söka igen, och i så fall med en komplett ny ansökan. Lärare som ansökt om att bli utsedd till excellent lärare som inte uppfyller samtliga kriterier erbjuds bli utsedd till meriterad lärare underförutsättning att kriterierna för detta uppnås. Beslutet kan inte överklagas.

Kostnader

Kostnaden för den Pedagogiska akademien budgeteras på Medicinska fakultetens gemensamma indirekta kostnader.

Referenser

Antman, L. & Olsson, T. (2007). A Two-Dimensional Matrix Model for Analysing Scholarly Approaches to Teaching and Learning. Manuscript.

Barr, R., B. & Tagg J. (1995). From Teaching to Learning – A New Paradigm for Undergraduate Education. *Change* (Nov/ Dec) 13-25.

Cooke, M., Irby, D.M. & H.T. Debas (2003) The UCSF Academy of Medical Educators. *Academic Medicine* 78, 666-672

Giertz, B. (2003). Att bedöma pedagogisk skicklighet – går det? UPI-rapport 2, UU.

Irby, D.M., Cooke, M., Lowenstein, D, & B. Richards (2004) The Academy Movement: A Structural Approach to Reinvigorating the Educational Mission. *Academic Medicine* 79, 729-736

Kreber, C. (2002). Teaching Excellence, Teaching Expertise, and the Scholarship of Teaching. *Innovative Higher Education* 27, 5-23.

Thibault, G.E., Neill, J.M., & D.H. Lowenstein (2003) The Academy at Harvard Medical School: Nurturing Teaching and Stimulating Innovation. *Academic Medicine* 78, 673- 681

Trigwell, K. & Shale, S. (2004). Student Learning and the Scholarship of University Teaching, *Studies in Higher Education* 29, 523-536

Denna text är utformad med utgångspunkt från den förra versionen av medicinska fakultetens pedagogiska akademi och med grund i anvisningarna för LTH:s och samhällsvetenskapliga fakultetens pedagogiska akademi. Intentionen har varit att de pedagogiska akademierna vid Lunds universitet ska vara lika där så är möjligt men anpassade till lokala förhållanden vid de olika fakulteterna.